

INLEIDING

Een landschap van ploeteren en plezier

“Het landschap van het Groene Hart is tegenwoordig een geliefde locatie om eropuit te trekken, maar het toerisme in deze streek is nog relatief jong. Het gebied werd lange tijd gezien als onland, waar uitgestrekte venen en watermassa's lagen. Een gebied waar veel bewoners moesten ploeteren om er hun bestaan op te bouwen op de veelal arme gronden. De veengronden, veenweidegebieden en waterplassen zijn bij uitstek de gebiedskenmerken die het resultaat zijn van de eeuwenlange ontginningen.”

Met deze alinea opent route 1 van de in 2020 verschenen 'Een grand tour door historisch landschap'. Hierin worden onder meer spoorlijnen en het omliggende landschap beschreven. Zo ook dat tussen Nieuwveen en Alphen aan den Rijn waar op 1 augustus 1915 een spoorlijn in gebruik werd genomen. Op 2 januari 1918 kwam er een verbinding tussen Nieuwveen en Ter Aar. De exploitatie kon echter niet uit met als gevolg dat in 1936 voor beide sporen het doek viel. Omdat het treintraject van Nieuwveen naar Alphen aan de Rijn door het gebied van de verlichte proeverijenroute Nieuwkoop-Alphen aan den Rijn gaat, vanouds voorzien van uitstekende vaarwegen, vermelden we het hier. De treinverbinding was een tijdlang van belang voor de tuinders in Papenveer en omgeving. Vanaf de veiling konden hun producten zo snel naar de afnemers in binnen- en buitenland vervoerd worden. Het groenteveilinggebouw in Papenveer lag direct tegenover het station. Het was de aanleiding voor de aanleg van een zijarm van het spoor, het zogeheten Groentelijntje.

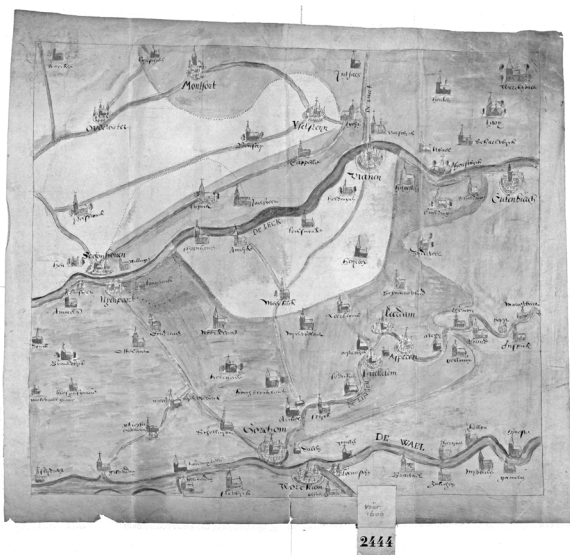

Wachten op transport.

De legende van Nieuwkoop

De eerste schriftelijke vermelding van de plaatsnaam **Nieuwkoop** dateert uit omstreeks 1270. Volgens een legende werd Nieuwkoop in het begin van de 12e eeuw gesticht door een groep zigeuners, die vanwege een gebroken wagenwiel niet verder konden reizen en besloten zich op deze plaats te vestigen. Het gebroken rad komt terug in het gemeentewapen, maar in werkelijkheid is het dorp Nieuwkoop ontstaan als een gemeenschap van veenontginners, die de moerasachtige woestenij hier hebben omgevormd tot weiland en akkers. Tot de gemeente Nieuwkoop behoren nu 13 kernen. De inwoners van Nieuwkoop leefden vooral van de landbouw en veeteelt. Vanaf de 16e eeuw werd de turfwinning echter een belangrijke bron van

inkomsten. Doordat veengronden op grotere schaal werden afgegraven ontstonden er uitgestrekte plassen (zie verderop over de waterwolf), nu bekend als de Nieuwkoopse plassen. Mogelijkheden voor visserij en jacht namen daar toe, maar ook de beheersing van het open water stelde zo zijn problemen. In de 17e eeuw werd de waterhuishouding in het gebied sterk verbeterd door de bouw van molens en sluizen. Aan het einde van de 18e eeuw zag men brood in

de droogmaking van een gedeelte van de plassen. De landbouw deed het goed in die tijd. De resterende plassen vormen inmiddels een belangrijk recreatiegebied. In de 20e eeuw breidde Nieuwkoop zich sterk uit. Sinds 1950 verdrievoudigde het aantal inwoners van de gemeente bijna tot nu circa 29.000.

Alphen aan de Limes

Alphen dankt waarschijnlijk haar ontstaan en naam aan het Romeinse castellum Albaniana, dat “nederzetting aan het witte water” betekent. Archeologische vondsten hebben aangetoond dat al tijdens de regering van keizer Claudius (41-54 na Chr.) afdelingen van het Romeinse leger in Alphen waren gestationeerd. Het castellum lag ongeveer tussen de St. Jorisstraat en de Castellumstraat. De eerste huizen stonden hier al zo’n 2000 jaar geleden. Alphen lag toen aan de noordgrens van het Romeinse rijk. Het was een onderdeel van de versterking langs de Rijn, een van de zogenoemde Castella. In Zwammerdam zijn op het landgoed De Hooge Burch, tegenwoordig onderdeel van de zorginstelling Ipse de Bruggen, resten van castellum Nigrum Pullum en van verschillende schepen gevonden.

Gevonden Romeins schip in Zwammerdam, in 1972.

Tijdens de Romeinse tijd ontwikkelden zich handel en nijverheid, waardoor Alphen aan den Rijn langzaam uitgroeide tot een belangrijk handelscentrum in de regio. Germaanse aanvallen maakten daar echter een einde aan in de 3e eeuw na Chr.

Vele eeuwen later - in de gouden 17e eeuw van Holland - floreerde Alphen aan den Rijn als pleisterplaats op een route voor handelsverkeer over land en water. Vanaf 1950 begon de grote groei. Huizen en bedrijven werden in groten getale gebouwd. De huidige gemeente Alphen aan den Rijn heeft meer dan 110.000 inwoners.

Ontginning in de Middeleeuwen

De namen van Nieuwkoop, Noorden, Zevenhoven, Nieuwveen en Ter Aar zijn ontstaan in het tijdperk van de zogenoemde Grote Ontginning (1000-1300). In dat tijdperk is het grote veengebied van Holland en Utrecht ontgonnen en in gebruik genomen. Voor de ontginning was het noodzakelijk om het natte veenland te ontwateren. Deze afwatering geschiedde op de natuurlijke waterlopen, zoals bijvoorbeeld de Kromme Mijdrecht en de Drecht.

Voordat de ontginners in het veen aan de slag konden, moest veelal een overeenkomst met de toenmalige overheid opgesteld worden. Zo’n overeenkomst werd een ‘cope’ genoemd. In gemoderniseerde vorm is de term ‘koop’ in verschillende dorpsnamen terug te vinden, naast Nieuwkoop bijvoorbeeld in Vriezkoop en Boskoop. In een cope-ontginning werd van te voren bepaald hoe de grond in kavels of hoeven werd verdeeld. Hierop kon een boer een boerderij bouwen. De naam Zevenhoven gaat in oorsprong terug op de omschrijving ‘Sevenhoeven’ in belastingregisters.

Per kavel werd veelal een breedte van 30 roede (112 à 113 meter) aangehouden. De lengte werd uitgedrukt in zogenaamde voorlingen: 12 en vooral 6 voorlingen (circa 1250 meter). Veel voorkomend was een kavel of

hoeve van 13 à 14 ha. De Uiterbuurt, aan de noordoostkant van Nieuwveen, heette aanvankelijk ‘Ses Forlinc’.

Voorling komt van ‘vore lanc’, dat wil zeggen van de lengte van ‘een voor’ die met een doorlopende ploeg gemaakt werd zonder het span te wenden. Dat wijst op gebruik van het land voor de akkerbouw.

Piet was de jongste van zes zonen. In 1972 is hij, vanwege de plannen van Rijksweg A3, vertrokken naar Bodegraven naar een boerderij van pas drie jaar oud in het ruilverkavelingsgebied aan de J.C. Hoogendoornlaan. De boerderij kreeg de naam Nieuw Zomerczorg, als herinnering aan de verlaten boerderij in De Kous. Zomerczorg is getransformeerd naar

een woonboerderij, met een rieten dakbedekking op het oude bedrijfs-gedeelte en grijze dakpannen boven het woongedeelte. Rond de boerderij lopen drie Schotse Hooglanders. De huidige bewoners vertoeven hier in een oase van rust.

10. Kousweg 6, Zevenhoven, De Kous is af, Mts. C.J. Verkaik-van Duijn en P. Verkaik

Rond 1885 liet de boerenfamilie Van Harten, van Kousweg 9, voor haar jonge daggelder L. Splinter deze woning met kleine moestuin bouwen. Splinter had verkering en wilde trouwen. Als daggelder verdiende hij f 27,- per week en kreeg kaas en melk toe. Daarnaast kreeg hij de krenge. Dat zijn biggetjes, die extra zorg nodig hadden, omdat de moeder ze verstoten had of omdat ze niet goed op gang wilden komen. Als zo'n big uiteindelijk tot een volwassen en slachtrijp varken uitgroeide, werd een feestje gegeven: het spekprijzen. Het dier werd aan de ladder gehangen en kon worden bewonderd. Een ieder op het feest moest echter wel zelf een hapje, drankje of een sigaar meenemen om te nuttigen.

De typische daggelderswoning ligt verscholen achter de bossage. De woning is in 1983 vergroot. Nu is hier het hoofdoel schapen te fokken. Op 20 ha weiland lopen circa 150 schapen voor de wol en het lamsvlees.

11. Kousweg 5, Zevenhoven, Streven is Leven, fam. H.H. Uyterlinde

Het bouwjaar wordt geschat op 1903. Een van de bewoners was Harry Wahle, die naast het boerenbedrijf veel aandacht had voor techniek, vooral voor auto's. Daarin handelde hij ook. Er is een leuk voorval van bekend. In 1969/1970 was een Mercedes te koop, Harry ging kijken en de koop werd gesloten voor de prijs f 450,-. De Mercedes ging vast mee; het geld zou hij later brengen. Enkele dagen later legde Harry Wahle het afgesproken bedrag op tafel en de verkoper nam f 400,- en liet vijftig gulden liggen. Toen Harry vertrok riep de verkoper: "Je vergeet je geld". Harry herinnerde hem de overeengekomen prijs. Maar hij was volgens goed boerengebruik vergeten af te dingen, en zo betaalde hij voor de Mercedes f 400,-.

In 1992 kocht familie Uyterlinde de leegstaande boerderij en heeft de bouwval met veel liefde gerenoveerd tot de huidige toestand.

12. Kousweg 3, Zevenhoven, V.O.F. Blok

De boerderij is in 1982 gebouwd. Hiervoor stond er een boerderij met huisstal van de familie Gerrit Kool sr. De huidige boerderij heeft iets weg van een kop-hals-romp-type. Het woonhuis is voor de grote stal gebouwd. Het heeft een lage verbindingsgang naar de stal met dieren. Het bedrijf is 40 ha groot. De

32. A.H. Kooistrastraat 140, Nieuwveen, Ondernemerspers

Het voormalige gemeentehuis van Nieuwveen, eveneens een gemeentelijk monument, is in 1937 gebouwd in een karakteristieke stijl, die onder invloed stond van de Amsterdamse- en Delftse School. De toegang tot het gemeentehuisterrein gaat via een brug met gemetselde kolommen met fraaie lantaarns. Er is een tevens een decoratief hek. De zeer sierlijke ijzeren bogen boven de lage muurtjes zijn opvallend. De gevel van het vroegere gemeentehuis is vrij sober met een brede, terugliggende voordeur met half rond bovenlicht met glas-in-lood raampjes. Daarboven prijkt het oude gemeentewapen van Nieuwveen: op een rood veld bovenin een gouden balk waaraan drie bellen hangen, met daaronder een zilveren, achtpuntige ster.

De vensters in de gevel zijn zogenoemde kruiskozijnen waarvan de ondervensters luiken hebben met een roodwit zandlopermotief en groene spiegelklampen. Ook aan de linkerkant van het gebouw is een ingang.

Deze ligt onder een iets uitgebouwde dakkapel. De naastliggende woningen op de nummers 136 en 138, destijds bestemd voor burgemeester en gemeentesecretaris zijn in bijpassende stijl gebouwd. Nu is op nummer 140 de Ondernemers Pers Nederland gevestigd, een bedrijf dat actief is in vakbladen voor de levensmiddelenbranche. Zie ook www.levensmiddelenkrant.com.

TER AAR

33. Geerweg 97, Ter Aar, Rundervreugd, fam. B. van Vliet

Rundervreugd is een agrarisch bedrijf met 35 ha land, vee en 350 melkgeiten. De voorgevel van deze boerderij ligt verscholen achter grote schaduwbomen. De gevel is symmetrisch en heeft een ingezwenkte lijstgevel met op de nok van het dak een sierlijke piron. Aan één kant van de boerderij is een extra ruimte aangebouwd. Evenals op de stal liggen hierop platte Tuile du Nord pannen, terwijl het voorhuis is gedekt met riet.

Op het erf staat een wagenschuur, met in de bovengevel een luik met een half rond bovenlicht. Achter de schuur een hooiberg met vier (betonnen) roeden. De naam van de boerderij is op eigentijdse wijze verwerkt in de leuning van de toegangsbrug. Aan de linkerkant van de boerderij bevindt zich de eerste steen. Deze is gelegd door Johanna van Rossum, 8 jaar oud, op 18 maart 1870.

NIEUWVEEN

34. Oude Nieuwveenseweg 111-113, Nieuwveen, Bedrijfsverzamelgebouw, voorheen Maalderij Ons Belang

Op de plaats waar tussen 1846 en 1896 houtzaagmolen De Angenieta

stond, is in 1905 de graanmalerij en pakhuis van Coöperatie Ons Belang gebouwd. Het linkerdeel dateert van 1905 en het rechterdeel is van 1912. Hier werden ook de lijnkoeken vervaardigd voor de koeien. Ons Belang diende vooral ter ondersteuning van de activiteiten van plaatselijke agrariërs. Zo kochten zij via de coöperatie gezamenlijk graan en veevoerders in. Ons Belang

een vleesveebedrijf met 30 stuks vleesvee en 23 ha land exploiteert de familie Van Woudenberg de groepsaccommodatie Het Zwaluwnest. Op drie locaties zijn er 183 slaappleatsen. Hier kan men terecht met familie, vrienden, sportverenigingen, scholen en alle denkbare groepen die actief dan wel passief in het Groene Hart willen verblijven. In 2021 is een kleinschalige camping geopend, www.hetzwaluwnest.nl.

AARLANDERVEEN

57. Noordeinde 2, Aarlanderveen, fam. A. Wahlen

De boerderij is gebouwd in 1918 en heeft een apart woonhuis met drie losstaande stallen en een hooiberg. De voorgevel van het woonhuis heeft een symmetrische indeling, met de voordeur in het midden en aan weerszijden twee ramen. De ramen zijn fraai gedetailleerd met in de bovenramen kleine gele ruitjes. Heel fraai zijn de aanwezige store- of jalouzieluiden die de voorgevel een voornaam accent geeft. Dit wordt nog versterkt door de gepleisterde hoekversieringen en de lichte horizontale banden in de zijgevel. In het dak met de platte Tuile du Nord dakpannen is een fraai gedecoreerde dakkapel geplaatst. De bijgebouwen zijn nog geheel intact en zijn nu in gebruik als opslag voor (boeren)antiek met de nadruk op Indonesië. Een gelukkige oplossing is het toegangshek, dat een eenvoudige afspiegeling is van de traditionele hekken.

58. Noordeinde 4, Aarlanderveen, Vertrouwt op God, Huub en Anja Sloothaak

Op de plaats van deze woning is in 1872, in opdracht van de familie Vollenhoven van Daalen, een type langhuisboerderij gebouwd. De boerderij brandde in 1919 af. In opdracht van de nieuwe eigenaar tuinder Gerrit den Hartog uit Ter Aar werd in de jaren 1919/1920 de huidige woning gebouwd, op de bestaande fundering. De boerderij en het naastgelegen zomerhuis zijn wit gepleisterd. Ze hebben hoekkolommen en horizontale banden van roodkleurige bakstenen. Heel bijzonder zijn de sierlijke segmentbogen boven de ramen; een fraai stukje vakkundig metselwerk. De vele kleine consoles onder de dakgoten wijzen erop dat de boerderij vanaf de bouw

een dak heeft, dat belegd is met dakpannen.

In 1922 kocht Hubertus Sloothaak de boerderij. Op dit moment woont er de derde generatie, Huub en Anja Sloothaak. Zij hadden een melkveebedrijf met vleesvarkens en schapen. Medio 2019 zijn ze gestopt met hun bedrijf. De laatste generatie boeren op deze locatie.

59. Noordeinde 18, Aarlanderveen, fam. Tristan & Angela Zevenhoven

Volgens overlevering is de boerderij gebouwd in 1877. De erven Van Veen-Sloothaak hadden hier een melkveebedrijf. Na die periode kreeg de boerderij een woonbestemming, met steeds wisselende bewoners.

In 2011 is de boerderij gekocht door de familie Zevenhoven en de familie Konijn en direct gesplitst op de grens woning en huisstal. Begin 2012 is het dak gezamenlijk geheel vernieuwd. In de jaren daarna is het bakhuis gesloopt en weer opnieuw opgebouwd in de stijl van de boerderij en is de boerderij op een duurzame manier gerestaureerd. Daarbij zijn diverse materialen hergebruikt. In de

80. Zuideinde 28, Aarlanderveen, fam. J. de Pater

Deze boerderij van 27 ha van familie De Pater is in 1874 gebouwd als veel voorkomend Zuid-Hollandse type, met de bekende langgerekte vorm. De voorgevel wordt afgesloten met mooi geschulpte daklijsten. Naar schatting is tot in de jaren vijftig, zestig van de vorige eeuw hier kaas gemaakt.

Het vorig maatschap Van der Pouw-de Pater kocht in 1992 de boerderij van de familie Kroft. Deze familie had in die tijd ook een veehouderij. Daarvóór was het bezit van de familie Cocx.

81. Zuideinde 28A, Aarlanderveen, fam. Ruud en Jacqueline Westmaas

Deze woning is als boerendag-gelderswoning gebouwd door veehouder Cocx, die zijn boerderij had op Zuideinde 28. Uiteindelijk heeft boer Cocx hier zelf zijn intrek genomen toen hij zijn eigen boerderij had verkocht. De latere bewoners hebben de woning in de lengte vier meter uitgebreid en het geheel voorzien van een rieten kap. Nu ligt het prachtige huis praktisch verscholen achter het groen, met aan de achterzijde een vrij uitzicht - 3 km - naar Zwammerdam en over de Drooggemaakte polder met haar werkende molens aan de westzijde van Aarlanderveen.

82. Zuideinde 67A, Aarlanderveen, fam. H. Kempen

Het woonhuis heeft een evenwichtige indeling: de voordeur en dakkapellen bevinden zich in het midden met aan weerszijden een gelijk aantal

ramen. 1971 was het oorspronkelijke bouwjaar. Het huis is in 2002 in de huidige vorm opgetrokken. Tot 1986 was hier een veehouderij annex loonbedrijf gevestigd. Sinds dat jaar is de veehouderij-tak beëindigd en wordt nu de kost verdiend met een loonbedrijf dat werkzaam is in de agrarische sector en in de grond-, weg- en waterbouw.

83. Zuideinde 69, Aarlanderveen, Patricia Geradts en Huub Weeber

De woning, een rijksmonument, dateert van begin van de 19e eeuw. In 1965 was de bouwkundige toestand van de woning zo verslechterd dat een onbewoonbaarverklaring dreigde. In hetzelfde jaar gaf de toenmalige eigenaar H. Verbeek opdracht tot restauratie. Behalve het inwendige van de woning werden ook de gevels grondig gewijzigd. Daarna nam Verbeek het in gebruik als weekendverblijf.

Van 1976 tot 2011 woonde de familie Vroman in dit prachtig gerestaureerde huis met witte gepleisterde gevels, rieten dak en donkergroen gekleurde twintig- en negenruitsschuiframen. Sinds augustus 2011 wonen Patricia Geradts en Huub Weeber hier en hebben het inwendige van de woning gemoderniseerd.

84. Zuideinde 32 en 34, Aarlanderveen, Oudervrucht, S. Kempen & L. Verduijn en W. Kempen & E. Boot

Twee gezinnen bewonen boerderij Oudervrucht. Het boerderijwoonhuis is, volgens vermelding in de kadastrale registratie, gebouwd in 1880 in op-

boerderij. Er is een speciale ontvangstruimte voor workshops en kinderpartijtjes, familiedagen, schoolexcursies, verjaardagen en jubilea tot ongeveer 100 personen. De buitenactiviteiten zijn met skelters, traptrekkers, tafeltennis en kanovaren, www.boerderijdevoortgang.nl.

Molenviergang van Aarlanderveen

De “Drooggemaakte polder aan de Westzijde van Aarlanderveen” wordt bemalen door vier molens. Zij voeren trapsgewijs het laaggelegen overtollige polderwater op naar de Oude Rijn. Deze 18e-eeuwse Molenviergang vormt een uniek geheel. Ze is sinds 1963 eigendom van de Stichting Molenviergang Aarlanderveen. Het is de nog enige werkende Molenviergang in de wereld. Na een halve eeuw van verval ontstond er in de Zuid- en Noordeinderpolder zo’n grote waterplas dat in 1784 plannen werden gemaakt om deze te gaan bemalen. Door het turfbaggeren lag de polder zo diep dat drie molens nodig waren om het water op te voeren en deze op de Oude Rijn uit te malen. De drie molens zijn in de jaren 1785-1786 aanbesteed en gebouwd.

- A. De eerste molen - Achtermiddenweg 4** - werd gebouwd door Arij van der Straaten uit Boskoop, Willem van der Star uit Nieuwerbrug en metselaar Leendert van der Starre uit Zevenhuizen. De molen brandde op 4 februari 1924 af en werd herbouwd door de Aarlanderveense molenmaker H.W.C. Vergunst.

- B. De tweede molen - Achtermiddenweg 2** - is waarschijnlijk door dezelfde molenmakers gebouwd als van de eerste molen. Deze molen brandde op 28 oktober 1868 ook af. Herbouw vond een jaar later plaats door de molenmaker Willem Frederik Looman jr. uit Deventer. Vanwege verzakking van de fundering werd de bovenbouw van de molen in 1956 recht gezet. Het verzakken ging echter door, met als gevolg dat in de jaren 1974-1975 de molen werd voorzien van een geheel nieuwe fundering.

- C. De derde molen - Kortsteekweg 24** - werd gebouwd door Gerrit van Eijk uit Korteraar met medewerking van metselaar Leendert van der Starre. Ook deze molen is door een brand getroffen, op 8 juli 1823. De molen werd herbouwd door molenmaker Johannes Damen Dz. uit Leur. In de jaren 1789-1791 vielen de gronden droog, met uitzondering van nog niet geheel uitgeveende gedeelte van dit gebied.

ben hier een veebedrijf met gemiddeld 90 melkkoeien, 45 stuks jongvee en schapen. Tot en met 2019 werden er ook varkens gehouden maar nu ligt de aandacht volledig op het rundvee met als neventak de schapenhouderij. Peter heeft in 2012 het bedrijf overgenomen van zijn ouders. Met zijn vrouw Maaïke en hun vier kinderen combineren zij het veehouderijbedrijf met een parttime baan buiten het bedrijf.

105. Kortsteekterweg 22, Alphen aan den Rijn, Jan en Christa Rootert

Dit woonhuis met schuren en voormalige inpandige stalling ligt naast de Molenviergang van Aarlanderveen. Veehandelaar Dirk Rootert bouwde het in 1926. Met 5 ha land was het in gebruik voor de veehandel, vetweiderij en het afmelken van koeien. Voor die tijd was warmoezenier P. Zwaan op dit perceel actief met rabarber, aardbeien en grasland.

In 1950 volgde de tweede generatie Hermanus Rootert zijn vader op in de handel en vetweiderij. De derde generatie was dierenarts Jan Rootert met zijn vrouw Christa. Zij namen in 1975 hun intrek op dit adres. In 2003 zijn de voorgevel, de ramen met luiken en het glas-in-lood in alle bovenlichten in de originele staat terug gebracht. Nog steeds wonen Jan, inmiddels met pensioen, en Christa in dit pand naast de nog enig werkende Molenviergang ter wereld.

106. Kortsteekterweg 28, Alphen aan den Rijn, fam. Sjaak en Gerda Wijsman

Familie Wijsman komt oorspronkelijk uit Zoetermeer. Nu woont hier de tweede generatie. De boerderij heeft een overdaad aan versieringen aan daklijsten en in de topgevel. De boerderij stamt qua architectuur uit de tweede helft van de 20e eeuw. Dat het nog in gebruik is als veehouderij blijkt uit de grote ligboxenstal, die los van het boerderijwoonhuis staat. Twee robots melken de 95 melkkoeien. Deze melk is te koop in de AH-winkels. Met nog 300 andere melkveehouders neemt het gezin Wijsman deel aan het zogeheten Beter Voor Koe Natuur & Boer-programma. AH stelt hoge eisen aan de te leveren melk. Ze let daarbij op hoe de deelnemende boeren omgaan met duurzaamheid, klimaat, natuur én dierenwelzijn. Voor de extra inspanningen die de melkveehouders leveren, krijgen ze per liter een premie bovenop de prijs van weidemelk. De consument betaalt voor de Beter Voor melk, herkenbaar aan een eigen logo, een hogere prijs.

107. Kortsteekterweg 30, Alphen aan den Rijn, Hofstede De Ringburg, fam. Jolanda van den Tempel-Dekker

De eerste berichten over de hofstede dateren uit 1672. De naam was toen Kleijn Damzigt. Rijke kooplieden kochten in de Gouden Eeuw boerderijen om in de zomermaanden van het buitenleven te genieten. Zo ook met deze hofstede. De nieuwe naam dankt deze hofstede waarschijnlijk aan Johanna Dorothea Ring, de vrouw van Cornelis Cornelisz, die in 1807 eigenaar van de buitenplaats was. In feite bestaat de hofstede uit een herenhuis dat dwars voor de boerenwoning werd gebouwd. Uit oude gegevens was De Ringburg een echte buitenplaats, omgeven door percelen 'bosch als lustplaats' en voorzien van een vijver met daarin een eilandje. In de loop van de 19e eeuw werd de hofstede helemaal als boerderij ingericht. De 19e-eeuwse eige-

